

Brüssel, 9. november 2021
(OR. en)

13506/21

ENV 812
FIN 865
IND 314
CHIMIE 111
SAN 651
AGRI 518

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	9. november 2021
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	12961/21
Teema:	Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 12/2021 „Põhimõtte „saastaja maksab“ ebajärjekindel kohaldamine ELi keskkonnapoliitikas ja -meetmetes“ – Nõukogu järeldused

Delegatsioonidele edastatakse lisas 9. novembril 2021 toimunud nõukogu 3822. istungil heaks kiidetud nõukogu järeldused eespool nimetatud teemal.

Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 12/2021 „Põhimõtte „saastaja maksab“ ebajärjekindel kohaldamine ELi keskkonnapoliitikas ja -meetmetes“

– Nõukogu järeldused

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE oma järeldusi kontrollikoja poolt koostatud eriaruannete läbivaatamise parandamise kohta seoses eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlusega¹,

1. PEAB TERVITATAVAKS Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 12/2021 „Põhimõtte „saastaja maksab“ ebajärjekindel kohaldamine ELi keskkonnapoliitikas ja -meetmetes“ („eriaruanne“);
2. VÕTAB TEADMISEKS eriaruandes esitatud järeldused ja soovitused;
3. TUNNUSTAB eriaruannet õigeaegse panusena ELi nullsaaste eesmärgi saavutamisse;
4. VÕTAB TEADMISEKS, et kuigi viimastel aastakümnetel on saasteainete heide õhku, vette ja pinnasesse märkimisväärselt vähenenud, on saastus endiselt suur probleem, ohustades kodanike tervist ja keskkonda, sealhulgas bioloogilist mitmekesisust;
5. RÕHUTAB põhimõtte „saastaja maksab“ olulist rolli keskkonnakahju vältimisel ning selle tagamisel, et saastajaid vastutavad oma saaste eest; RÕHUTAB põhimõtte „saastaja maksab“ olulist rolli veele, pinnasele ja ökosüsteemidele tekitatud kahjust tulenevate kulude katmise tagamisel;

¹ 7515/00 + COR 1.

6. TUNNISTAB, et põhimõtet „saastaja maksab“ kajastatakse ja kohaldatakse ELi keskkonnapoliitika eri meetmetes ja erinevates liikmesriikides erineval määral; RÕHUTAB vajadust tugevdada kõnealuse põhimõtte rakendamist ja muuta selle rakendamine ühtsemaks, et saavutada ELi nullsaaste eesmärk, eelkõige seoses vee ja pinnasega; RÕHUTAB, kui tähtis on käsitleda kahjulike ainete küsimust, võttes vajaduse korral arvesse olemasolevaid, esilekerkivaid ja uusi probleemseid keemilisi aineid;
7. VÄLJENDAB HEAMEELT komisjoni kavatsuse üle vaadata läbi ELi keskkonnavalasid õigusaktid, nagu on sätestatud komisjoni teatistes Euroopa rohelise kokkuleppe,² nullsaaste tegevuskava³ ja kestlikkust toetava kemikaalistrateegia⁴ kohta ning nendega seotud algatustes; KUTSUB komisjoni ÜLES võtma sellega seoses arvesse eriaruandes esitatud järeldusi ja soovitusi;
8. KUTSUB komisjoni ÜLES tagama, et kohaldatakse põhimõtet „saastaja maksab“, mis peaks olema liidu keskkonnapoliitika aluseks ja mis tuleks integreerida liidu muudesse poliitikameetmetesse ja tegevustesse, eelkõige asjaomasesse ELi õigusaktidesse ja nende rahastamisvahenditesse, ning tagama, et saastet tekitavad sektorid annavad oma asjakohase panuse; sellega seoses TOONITAB tootjavastutuse tähtsust ülemaailmsete väärtusahelates ja toodete olulusringis ning KUTSUB komisjoni ÜLES kaaluma selliseid lähenemisviise asjakohastel juhtudel tulevastes seadusandlikes ettepanekutes; RÕHUTAB, kui oluline on lisada kooskõlas kokkulepitud parema õigusloome põhimõtetega⁵ igale seadusandlikule ettepanekule mõjuhindang;

² 15051/19 + ADD 1 (COM(2019) 640 final).

³ 8753/21 + ADD 1 (COM(2021) 400 final).

⁴ 11976/20 + ADD 1 (COM (2020) 667 final).

⁵ 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

9. VÕTAB TEADMISEKS raskused, mida tuleb ette põhimõtte „saastaja maksab“ kohaldamisel hajureostusallikatest pärineva saaste suhtes; TOONITAB siiski vajadust hinnata, kas on võimalik tugevdada põhimõtte „saastaja maksab“ integreerimist kõikidest allikatest, sealhulgas põllumajandusest pärineva hajusa veereostuse puhul;
10. RÕHUTAB põhimõtte „saastaja maksab“ olulist rolli hinnapoliitika, näiteks jäätmete ja vee hinnapoliitika kujundamisel, et tagada jäätmekäitluse ja veeteenuste kulude katmine tõhusal ja õiglasel viisil;
11. TUNNISTAB, et pinnasereostuse ennetamisele ja vähendamisele aitavad praegu kaasa mitmesugused ELi direktiivid ja määrused, kuid puudub ELi üldine õigusraamistik pinnasereostuse eest kaitsmiseks;
12. KUTSUB komisjoni ÜLES võtma tulevases mullastrateegias nõuetekohaselt arvesse põhimõtet „saastaja maksab“, samuti ettevaatusprintsipi ja põhimõtet, mille järgi tuleb võtta ennetusmeetmeid ja keskkonnakahjustus heastada eeskätt kahjustuse kohas;
13. VÕTAB TEADMISEKS, et keskkonnavastutuse direktiivi kohaldamine on liikmesriigiti väga erinev; VÄLJENDAB HEAMEELT mõiste „keskkonnakahjustus“ määratlust käsitlevate komisjoni suuniste⁶ avaldamise üle ning keskkonnaõiguse rakendamise ja jõustamise Euroopa Liidu võrgustiku (IMPEL) raames võetud meetmete üle, mille eesmärk on jagada selles valdkonnas kogemusi;

⁶ [Komisjoni suunised, mis tagavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/35/EÜ \(keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta\) artiklis 2 määratletud mõiste „keskkonnakahjustus“ ühtse tõlgendamise \(2021/C 118/01\)C/2021/1860 \(ELT C 118, 7.4.2021, lk 1–49\).](#)

14. PEAB TERVITATAVAKS komisjoni kavatsust hinnata 2023. aastaks keskkonnavastutuse direktiivi otstarbekohasust ning KUTSUB komisjoni ÜLES kaaluma keskkonnavastutuse direktiivi ja sellega seotud rakendusaktide hindamisel keskkonnavastutuse direktiivi kriteeriumide väljatöötamist sellise keskkonnakahju määratlemiseks, mille suhtes keskkonnavastutuse direktiivi tuleks kohaldada, eelkõige seoses vee ja pinnasega;
 15. VÄLJENDAB HEAMEELT kontrollikoja soovitus üle ja KUTSUB komisjoni ÜLES uurima, kas õigusakte saaks muuta selliselt, et nõuda ettevõtjate keskkonnariskide katmiseks finantstagatise kasutamist;
 16. VÕTAB TEADMISEKS, et ELi vahendeid on kasutatud varasema saastuse puhastamiseks; MÄRGIB, et varasema saastuse kõrvaldamiseks on mõnikord vältimatu kasutada avaliku sektori vahendeid, et kaitsta inimeste tervist ja keskkonda;
 17. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES tagama, et riikide avaliku sektori ja ELi vahendite kasutamise tingimuseks saaste puhastamisel seatakse see, kas on võetud kõik vajalikud meetmed, et võtta saastajatelt tasu saaste eest, mille eest nad vastutavad; RÕHUTAB siiski, et see ei tohiks kaasa tuua nende ELi rahaliste vahendite vähendamist, mis on ette nähtud keskkonnaseisundi halvenemise vastu võitlemiseks või sellega seoses põhjendatud juhtudel innovaatiliste lahenduste katsetamiseks.
-